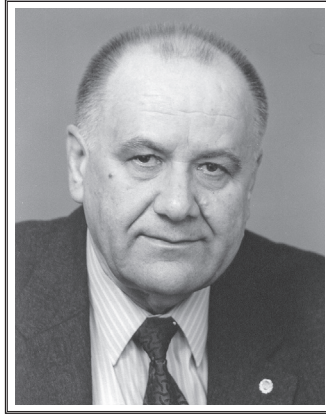

ПАМ'ЯТІ М. П. ЛІСОВОГО

28 травня 2017 р. на 83-му році пішов із життя Михайло Павлович Лісовий, відомий учений у галузі фітопатології, генетики, імунології та захисту рослин, доктор біологічних наук, професор, академік НААН, іноземний член Російської та Польської академії наук, лауреат Державної премії в галузі науки і техніки, заслужений діяч науки і техніки України.

Народився Михайло Павлович 4 січня 1935 р. в селі Коврай на Черкащині. У 1959 р. закінчив агрономічний факультет Української сільськогосподарської академії. Упродовж 1959–1961 рр. працював завідувачем фітопатологічної дільниці кафедри фітопатології Української сільськогосподарської академії в учбовому господарстві «Митниця».

З 1961 р. трудова й наукова діяльність М. П. Лісового була пов'язана з Інститутом захисту рослин НААН. У 1964 р. він успішно захистив кандидатську дисертацію. У подальшому обіймав посади молодшого наукового співробітника, завідувача відділу фітопатології. У 1966 р. М.П. Лісовий заснував лабораторію імунітету сільськогосподарських рослин до збудників хвороб, яку очолював упродовж 45-ти років. У 1979 р. захистив докторську дисертацію. Упродовж 1986–2003 рр. Михайло Павлович був директором Інституту захисту рослин УААН. З 2011 р. працював на посаді головного наукового співробітника заснованої ним лабораторії.

Основні напрями наукових досліджень М.П. Лісового: теоретичні та методологічні основи імунітету рослин; вивчення генетичних і фізіологічних чинників імунітету для обґрунтування принципів і методів селекції на стійкість; дослідження структури вірулентності популяцій збудників хвороб рослин; ідентифікація генів вірулентності збудників хвороб і генів стійкості рослин; теоретичні розробки способів створення сортів сільськогосподарських культур із груповою стійкістю проти шкідливих організмів із використанням методів клітинної біології. Наукові досягнення вченого – це розроблені методи створення банку генів стійкості зернових культур проти збудників хвороб; створення банку генів вірулентності збудників хвороб; ідентифіковані гени стійкості рослин проти фітопатогенів; визначені шляхи та механізми зміни вірулентності патогенів; розроблені методи створення стійких сортів і комп'ютерного

моделювання сортів рослин із груповою стійкістю. Михайло Павлович провадив спільні дослідження з Інститутом рослинництва імені В. Я. Юр'єва УААН, Сквирською дослідною станцією Інституту овоочівництва та баштанництва УААН, Миронівським інститутом пшениці імені В. М. Ремесла НААН. Результатом спільної праці було створення 4-х стійких сортів пшениці і стійких гібридів соняшнику та огірка.

М.П. Лісовий певний час був академіком-секретарем Відділення рослинництва Української академії аграрних наук, членом Міжнародної організації з біологічного захисту рослин та членом редколегії 5-ти наукових журналів.

Михайло Павлович – автор понад 300-т наукових праць з питань захисту рослин та селекції на стійкість, із яких 30 – у зарубіжних журналах, 5-ти монографій, підручника для вищих аграрних навчальних закладів, 7-ми методичних вказівок, 11-ти авторських свідоцтв.

Під керівництвом М. П. Лісового захищено 5 докторських і понад 30 кандидатських дисертацій, створено школу імунологів рослин.

Світлий образ Михайла Павловича Лісового назавжди залишиться в пам'яті тих, хто його знав та працював разом із ним.

**Відділення
рослинництва НААН
Колектив Інституту
захисту рослин НААН**